

Pervi da l'ami da Trun ed il collega da Rabiuis

En Svizra emprenda blera glieud rumantsch

■ (anr/vi) I dat in'entira massa curs da rumantsch en la Bassa. L'anr ha visità ina gruppa ch'emprenda sursilvan tar Karin Boudebou-Saxer. La scolasta vegn da Flond e studegia a Turitg. Dasperas dat ella curs a la scola da club da la Migros. Quatter classas rumantschas ha ella e dat anc tudestg a glieud da l'exteriur. Mintga mesemna suentermezdi ha ella ina classa ch'emprenda dal segund semester. Ils scolars èn gia pulit avanzads. Senza far lungas sa preschentan els e dian pertge ch'els vulan savair rumantsch. *Verena Buralli* di: «Jau sun massadra e tatta da trais uffants. Jau abitesch a Turitg e vom en vacanzas a Flem. Nus studiain rumantsch ord plaschair e per tschantschar cun la glieud da Flem.» Cun «nus» manegia Buralli era ses um *Romano Buralli* che fa ensemen cun sia dunna quest curs. El raquinta: «Jau sun in Talian e stun dapi 35 onns a Turitg.» Sin la dumonda co ch'el è vegnì en Svizra raquinta el tut per sursilvan: «Mia dunna era vegnida a Florenz per emprender talian. E jeu sun il resultat da quei.»

In'ura viadi

Cun blera segirezza sa preschenta *Clau-dia Feierabend*: «Jau stun a Samstagen e lavur en in biro da contabilitad. Jau emprend rumantsch perquai che mes ami è in Rumantsch da Trun.»

Per *Eva Richter* da Meilen che lavura tar Heks na datti ni chasa da vacanzas ni amis. Ella di simplamain: «Jau emprend rumantsch perquai ch'jau vi.» *Werner Bommert* è il scolar che ha il pli lung viadi. El viva a Uetliburg en il chantun da Son Gagl. Per vegnir al curs va el ina ura cun tren e tram. Sia raschun per prender en cumpra quest strapatsch: «Jau hai amis a Rabiuis e Trun.»

Cun gieus

La scolasta instruescha cun variaziun. L'emprim fan ils scolars in memori. Sin las chartas hai maletgs da vestgadira. P. ex. il vestgì da bogn, la chapitscha, la chautscha, la chautscha suten. Ils scolars

Ils tschintg participants dal curs cun la scolasta Karin Boudebou-Saxer (segunda da san.).

FOTO C. CADRUVI

ston mintga giada dir il dretg pled, sch'els volvan ina charta. I va in mument fin che tut las chartas èn svanidas da la maisa. Suenter vegn lavurà cun «En lingua directa», il med d'instrucziun per sursilvan. En quel datti exercizis da conversaziun. A la fin da l'ura vegn anc l'obligata purziun grammatica.

La lingua dals perdavants

Boudebou-Saxer raquinta che la Migros haja tschertgà ditg ina scolasta da rumantsch. Avant dus onns ha la Migros lura chattà la giuvna studenta da Flond. Dapi lura instruescha ella cun bler plaschair sia lingua materna. Il med d'instrucziun plascha ad ella dal puntg da vista didactic enna. Las tematicas ch'el cuntegna n'èn dentant betg idealas.

Igl è numnadain in med

d'instrucziun translata che na sa referescha betg sin il Grischun. Quest manco gulivescha la scolasta cun leger litteratura originala, p. ex. la paraula dad Ursin u auturs sursilvans sco *Annamen-gia Bertogg*, Gian Fontana, *Leo Tuor* u *Linard Candreia*.

Ils scolars da Boudebou-Saxer han savens ina relaziun cun il rumantsch, raquinta la scolasta. Mintgatant èsi era persunas che han antenats rumantschs, ina tatta u mamma, ma che n'han betg gè la chaschun d'emprender gia d'uffant la lingua dals perdavants.

Turitg: Quatter curs da la Migros

La Migros a Turitg porscha quatter curs da sursilvan. Dasperas datti anc autras instituziuns ch'instrueschan sursilvan u auters idioms, p. ex. l'universitad populara. Ma era a l'UNI datti purschidas. A Winterthur, Berna e Basilea vegnan era organisads curs.

Qua l'urari da la scola:

- Glindesdi las 16.30 fin las 18.00, emprim semester
- Mesemna las 16.30 fin las 18.00, segund semester
- Mesemna las 20.00 fin las 22.00, sisavel e quart semester
- Gievgia las 20.00 fin las 22.00, segund semester.